

اظهاری نظر کارشناسی درباره:

«لایحه یک فوریتی اصلاح بند (۲) ماده واحده قانون تسریع در امر

تخلیه و بارگیری کشتی‌ها در بنادر»

کمیسیون عمران در گزارش یک‌فوریتی خود به تاریخ ۱۳۹۶/۸/۱ و اصلاح بند «۲» ماده واحده این قانون، اصلاحاتی پیشنهاد کرد که بررسی آن به شرح زیر است:

۱. با توجه به ناکافی بودن منابع دولتی در امر سرمایه‌گذاری استفاده از منابع بخش غیردولتی می‌تواند کمبودها در سرمایه‌گذاری را جبران کرده و مشارکت بخش غیردولتی را در امور تصدیگری فعالیت‌ها هموار کند. از آنجا که در بند «۲» قانون، تسریع در امر تخلیه، بارگیری کشتی‌ها در بنادر، مصوب ۱۳۹۵/۲/۲۰، توسعه و تکمیل بنادر و تأسیسات بندری و تأمین تجهیزات مورد نیاز دریایی و بندری کشور از محل منابع داخلی خود، تأکید شده و این منابع داخلی ممکن است ناکافی باشد اضافه کردن عبارت «از محل سرمایه‌گذاری‌های بخش غیردولتی»، پیش از عبارت «اقدام نماید»، زمینه را برای مشارکت بخش غیردولتی در سرمایه‌گذاری، حداقل در تجهیزات مورد نیاز دریایی و بندری کشور فراهم خواهد کرد.

۲. در ارتباط با الحاق عبارت «و همچنین ورود و خروج کالا به / از بنادر»، پس از عبارت «ورود و خروج (پاس) کشتی‌ها»، مشخصاً به این امر تأکید می‌شود که امر تخلیه و بارگیری کالا با تخلیه از کشتی، پایان پیدا نمی‌کند، بلکه ناهنجاری‌های پشت اسکله و انبار شدن کالا در پشت اسکله به دلایل مختلف هم باید مد نظر باشد، به طوری که جریان کالا به داخل یا خروج کالا از بندر در مدت‌زمان لازم انجام گیرد تا از مشکلات مرتبط با جریان کالا در چرخه مصرف کاسته شود.

۳. در ارتباط با ماده (۳) که پیشنهاد «الحاق ۴ بند را می‌دهد: به نظر می‌رسد حمل‌ونقل ترکیبی، از جمله ضروریات در زمینه حمل‌ونقل، به خصوص ترانزیت کالا به‌شمار می‌رود. این نوع حمل‌ونقل در کشور ما با وجود تلاش بسیار دست‌اندرکاران، مراحل اولیه خود را طی می‌کند. زمینه‌سازی حمل‌ونقل ترکیبی آن‌هم در بنادر، اقدام بااهمیتی است که می‌تواند از محل منابع داخلی سازمان بنادر دریانوردی و نیز زمینه‌سازی مشارکت بخش غیردولتی فراهم شود.

۴. در ارتباط با تسری تسهیلات و مزایای تعیین شده در قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری و صنفی مصوب ۱۳۷۲/۶/۷، در امور سرمایه‌گذاری، مالی، بانکی و بیمه، به مناطق ویژه اقتصادی بندری، این امر در متن بند «۲» قانون تسریع در امر تخلیه و بارگیری کشتی‌ها در بنادر، مصوب ۱۳۹۵/۲/۲۰، آمده است و آوردن آن در لایحه تنها می‌تواند تأکید بر استفاده از تسهیلات مذکور باشد.

۵. همچنین از جهت ملاحظات حقوقی موارد زیر قابل توجه است:

مخصوصی سخن علمی

مشخصات لایحه

دوره دهم - سال دوم

شماره ثبت:

۳۲۲

شماره چاپ:

۷۰۹

تاریخ چاپ:

۱۳۹۶/۸/۱۴

معاونت پژوهش‌های
زیربنایی و امور تولیدی
دفاتر: مطالعات زیربنایی
مطالعات اقتصادی
مطالعات حقوقی

مشخصات گزارش

شماره مسلسل:

۲۵۰۱۵۷۲۸

تاریخ انتشار:

۱۳۹۶/۱۰/۳۰

- بند «۱۰» الحاقی موضوع ماده (۳) جهت ایجاد تکلیف برای سازمان بنادر و دریانوردی که مستلزم هزینه و بار مالی می‌باشد و ازسوی دیگر با عنایت به اینکه ماده (۳) مصوبه کمیسیون، در لایحه دولت نبوده است، حکم بند مزبور به دلیل عدم پیش‌بینی طریق تأمین بار مالی ایجاد شده، مغایر اصل هفتادوپنجم قانون اساسی تلقی می‌گردد.
- الحاق نام «سازمان بنادر و دریانوردی» به متن ماده (۵) قانون رفع موانع تولید، مطابق بند «۱۱» الحاقی موضوع ماده (۳)، به‌منزله مستثنا نمودن این سازمان از کلیه قوانین و مقررات عمومی کشور نظیر قانون محاسبات عمومی و غیره می‌باشد که چنین امری علاوه بر اینکه مغایر قواعد اولیه حقوقی است، عدم نظارت‌پذیری و زمینه بروز فساد و عدم شفافیت در چنین نهادهایی را به‌مراتب افزایش می‌دهد.
- درخصوص بند «۱۲» الحاقی موضوع ماده (۳) نیز این نکته وجود دارد که اولاً بند «۲» قانون موجود دربردارنده مفهوم بند الحاقی پیشنهادی حاضر نمی‌باشد و ثانیاً با توجه به اینکه بند «۱۲» الحاقی نیز به‌موجب اصلاحات کمیسیون، به لایحه دولت افزوده شده و ازسوی دیگر شمول تسهیلات مزبور به مناطق اقتصادی بندری به کاهش درآمد دولت منجر می‌گردد و طریق تأمین چنین امری پیش‌بینی نشده است، لذا مفاد بند مزبور مغایر اصل هفتادوپنجم قانون اساسی محسوب می‌شود.

